

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 09.10.2026
Sayı : 3221

50806

Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Mustafa Çiftçi tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim.
07/10/2026

Saygılarımla,

Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili

Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk belediye seçimleri 1930 yılında Eylül ve Ekim aylarında yapılmış; yerel yönetimler, o tarihten bu yana halkın doğrudan sandık iradesiyle şekillenen en önemli demokratik alanlardan biri olmuştur. Belediye başkanları yalnızca bir idari makamı değil, seçildikleri kentte yurttaşların siyasi tercihini, yerel hizmet beklentisini ve demokratik iradesini temsil etmektedir. Bu nedenle belediye başkanlarının seçildikleri partiden istifa ederek bağımsız kalmaları, başka bir partiye geçmeleri ya da seçmen iradesini fiilen değiştiren siyasi pozisyonlara yönelmeleri, yalnızca kişisel siyasi tercih olarak görülemez. Yurttaş bir belediye başkanını belirli bir siyasi program, parti kimliği ve yerel yönetim anlayışı üzerinden seçmektedir. Seçildikten sonra partisini değiştiren ya da seçmen iradesini başka bir siyasi hatta taşıyan uygulamalar, seçim bölgesindeki vatandaşların iradesine saygı bakımından ciddi tartışmalar yaratmaktadır.

Özellikle 2024 yerel seçimlerinden sonra muhalefet belediyelerine yönelik soruşturmalar, görevden almalar, gözaltılar, tutuklamalar, belediye meclisleri ve belediye başkanları üzerindeki siyasi baskılar yurttaşın gündemindedir. Seçimle kazanılamayan belediyelerin yargı, idari soruşturma, mülkiye denetimi, kayyum uygulamaları, baskı ve siyasi transfer süreçleriyle etkisizleştirildiği algısı, yerel demokrasiye ve sandık iradesine olan güveni zedelemektedir.

Devletin görevi, seçmenin iradesini yok saymak değil; hangi partiden seçilmiş olursa olsun, belediye başkanlarının hukuka uygun biçimde görev yapmasını güvence altına almaktır. Elbette hukuka aykırı eylem varsa gereği yapılmalıdır; ancak soruşturma ve idari denetim süreçleri, muhalefet belediyeleri üzerinde siyasi baskı aracına dönüştürülemez. Aynı şekilde başkanların seçildikleri partiden istifa ederek başka partilere geçmesi de, seçmenin siyasi iradesinin korunması bakımından yasal ve demokratik yönden incelenmesi gereken bir konudur. Bu bağlamda;

- 1- 1930-2002 yılları arasında belediye başkanı seçildikten sonra seçildiği partiden istifa ederek bağımsız kalan belediye başkanı sayısı kaçtır? Aynı dönemde seçildiği partiden istifa ederek başka bir siyasi partiye geçen belediye başkanı sayısı kaçtır?
- 2- 2002-2024 yılları arasında belediye başkanı seçildikten sonra seçildiği partiden istifa ederek bağımsız kalan belediye başkanı sayısı kaçtır? Aynı dönemde seçildiği partiden istifa ederek başka bir siyasi partiye geçen belediye başkanı sayısı kaçtır?
- 3- 2024 yerel seçimlerinden bugüne kadar seçildiği partiden istifa ederek bağımsız kalan belediye başkanı sayısı kaçtır? Aynı dönemde seçildiği partiden istifa ederek başka bir siyasi partiye geçen belediye başkanı sayısı kaçtır? Bu belediye başkanlarının il, ilçe, belediye, seçildikleri parti, geçtikleri parti ve tarih bazında dağılımı nedir?
- 4- 1930-2024 yılları arasında görevdeyken gözaltına alınan, tutuklanan, görevden uzaklaştırılan, hakkında adli veya idari soruşturma yürütülen belediye başkanı sayısı kaçtır? Bu sayıların yıllara, dönemlere, siyasi partilere ve soruşturma türlerine göre dağılımı nedir?
- 5- 2024 yerel seçimlerinden bugüne kadar gözaltına alınan, tutuklanan, görevden uzaklaştırılan veya hakkında adli/idari soruşturma yürütülen belediye başkanı sayısı kaçtır? Bu kişilerin belediye, parti, işlem tarihi, işlem türü ve soruşturma gerekçelerine göre dağılımı nedir?
- 6- 2024 yerel seçimlerinden bu yana muhalefet partilerinden seçilen belediye başkanları hakkında başlatılan soruşturma, denetim, görevden uzaklaştırma, gözaltı ve tutuklama işlemleri ile iktidar partilerinden seçilen belediye başkanları hakkında başlatılan işlemler arasında sayı, gerekçe ve süreç bakımından nasıl bir dağılım vardır?
- 7- Bakanlığınız, belediye başkanlarının seçildikleri partiden istifa ederek başka bir partiye geçmesini, seçmen iradesinin korunması ve yerel demokrasinin güvenilirliği bakımından değerlendirmekte midir?
- 8- Muhalefet belediyelerine yönelik idari denetim, mülkiye teftişi, soruşturma ve görevden uzaklaştırma süreçlerinin siyasi baskı aracı olarak kullanıldığı iddialarını gidermek için Bakanlığınız hangi şeffaflık ve denetim mekanizmalarını uygulamaktadır?